

Yazarlar

› Ertuğrul ÖZKÖK

Yargıya bırakmam intihar ederim

SABAH erken saatlerde 7'nci Cumhurbaşkanı Kenan Evren aradı. Her zamanki diri, dinç sesi gitmiş, yaşlılık emareleri iyice artmış bir ses gelmiş.

Önce **"Geçmiş olsun"** dedim.

O yaşlarda zatürreenin ne kadar tehlikeli olduğunu bilenlerdenim.

Zatürreenin ardından kalp damarlarında tıkanıklık teşhis edilince, by-pass ameliyatı geçirmiş.

İzmir'deki evinden, Yalıkavak'taki yazlığına gitmeye hazırlanıyordu.

Tabii ki sohbet konumuz, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı **Deniz Baykal'ın**, 12 Eylül askeri harekâtını yapanların yargılanması için başlattığı girişimlerdi.

* * *

"92 yaşıma geldim. Artık fazladan yaşıyorum" diyerek başladı ve şöyle devam etti:

"12 Eylül döneminin sorumlularının yargılanması konusunu sık sık gündeme getiriyorlar. Beni yargılamak isteyenlere, memleketin o günkü halini hatırlatmak isterim. Günde 20-25 kişi öldürülüyordu. Kars'ın otobüsü Erzurum'dan, Erzurum'un ki Tunceli'den geçemiyordu. Mahalleler bölünmüştü. Polis birçok mahalleye giremiyordu. Yani biz durup dururken mi bu işe girdik."

Evren, yargılamanın hukuki bazı ayrıntılarına da değindi:

"Beni yargılamak isteyenlere şunu da hatırlatmak isterim. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin İç Hizmet Kanunu'nda madde var. Bir emir kanunsuzsa, suçsa, sadece emri veren değil, uygulayan da sorumludur. 12 Eylül harekâtını, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bütün mensupları uyguladı. Haydi şimdi hepsini yargılayın."

Devam etti:

"Biz o dönemde bir anayasa hazırlattık. 1982 Anayasası'nı halkın oyuna sunduk. Yüzde 92 gibi dünyada az rastlanır bir oy çokluğu ile kabul edildi. Halkın kabul ettiği bu Anayasa'nın geçici maddeleri vardı. Onlar da kabul edildi. Neydi o maddeler? İçlerinde 12 Eylül sorumlularının yargılanamayacağı maddesi de vardı."

Evren konuşmasını, önümüzdeki günlerde epey yankı uyandıracak şu sözleri ile tamamladı:

"Bugün Milliyet Gazetesi'nden bir arkadaşınızla konuştum. Ona da söyledim. Beni yargılamak mı istiyorsunuz? Buyurun gidip halka sorun. Bir referandum yapın. Evren Paşa yargılsın mı diye sorun. Eğer halk 'Evet yargılsın' derse, milletimin önünde herkese söz veriyorum. Bu işi yargıya bırakmam. İntihar ederim."

Sözlerinde ne kadar samimi olduğu göstermek için olsa gerek bir kere daha tekrarlıyor:

"Evet, açık açık söylüyorum. İntihar ederim. Çünkü bu lekeyle yaşayamam."

* * *

Bu sözler, 12 Eylül'ü yapanları tarafının en tepesinden geliyor. Dün bir de 12 Eylül'ün hedefi olan kişilerden biriyle konuştum.

12 Eylül öncesi MHP'nin önde gelen teorisyenlerinden, daha sonraki yıllarda Kültür ve Turizm Bakanlığı yapmış bir siyasetçi, **Agah Oktay Güner** aradı.

"Gözlerinden öperim kardeşim. Eline sağlık" diye başladı.

"Ben 12 Eylül'den sonra 12 ay hapis yattım. Yani aslına bakarsan 12 Eylül mağduru bir siyasetçiyim. Sana şunu söylemek isterim. Bu yazıdan dolayı seni tebrik ederim. Eğer 12 Eylül öncesinde Ecevit ve Türkeş evet deseydi ve seçime gitseydik, 12 Eylül olmazdı."

Agah Oktay Güner, 12 Eylül öncesinde evinin önünde saldırıya uğradı ve silahla yaralandı:

"Omzumdaki mermi hâlâ duruyor. Çünkü çıkarmaya kalksalar, en küçük kaymada kolum felç olacak. 12 Eylül'den sonra içerde Erbakan'la karşılaştım. Ağlıyordum, 'Bayramın ikinci günü bizi içeri kapattılar' diyordum. Kendisine, 'Hocam siz bayramın birinci günü dışarı çıkabiliyor muydunuz' dedim. İnsanlar sokağa çıkamıyordu. O nedenle diyorum ki, evet 12 Eylül'de bizler siyaseten mağdur olduk, ama memleket kurtuldu."

* * *

Biliyorum, birçok yerden bombardımana uğrayacağım.

Ne darbeciliğim kalacak, ne asker yalakalığım.

Ben sadece bir dönemin gerçeklerini yazıyorum.

O günleri yaşayanlar zaten biliyor.

Yaşamayanlara da anlatmak istedim.

Hepsi bu.

Türkiye'de artık askeri darbe falan olamaz.

Çünkü mazimizde çok büyük acılar var.

26 Haziran 2009

© Copyright 2009 Hürriyet - Doğan Yayın Holding

[Aydın Doğan](#)

Tüm Haberler

Hürriyet
Kurumsal

Hürriyet
USA

Hürriyet
Avrupa

Hürriyet
Emlak

İş
Ara

Anneyiz.biz

Hürriyet
Oto

İddaa
Oyna

Avrupa
Birliği

DYH

